

Xoán
Bautista
Quintas

Os recursos no proceso contencioso-administrativo

Maxistrado da Sala do
Contencioso-Administrativo
do Tribunal Superior de Xusti-
za de Galicia

1. Introducción

O art. 7º da Lei 10/1992, do 30 de abril, de medidas urxentes de reforma procesual (BOE do 5 de maio de 1992) introduce importantes modificacións na Lei reguladora da xurisdicción contencioso-administrativa, do 27 de decembro de 1956 (de agora en diante lei reguladora).

O contido da mesma pódese sintetizar nos seguintes termos:

- a. Os arts. 64 e 66 (relativos ambos ó emprazamento dos demandados e coadxuvantes) ós que a Lei 10/92 lles dá unha nova redacción.
- b. Os arts. 92 a 102, todos eles constitutivos do capítulo II do título IV da lei reguladora, capítulo que se subdivide en cinco seccións no canto de tres, trala reforma.
- c. A disposición transitoria terceira e a disposición derogatoria segunda.

Centrándonos na análise dos recursos, imponse sen embargo unha referencia sucinta á entrada en vigor da lei e ó réxime transitorio que no seu caso se establece.

Sinala, en efecto, a disposición transitoria terceira no punto 1 que:

“O réxime de recursos regulado nesta lei seralles de plena aplicación ás resolucións xudiciais que dicten os órganos de orde xurisdiccional contencioso-administrativo con posterioridade á súa entrada en vigor e ás que, sendo de data anterior, non gañasen firmeza por non ter transcorrido o prazo establecido na normativa precedente para interpoñer-lo recurso de apelación se procedese. Neste último caso, o prazo para a formulación do escrito de preparación do recurso de casación, de proceder, comezará a contar a partir da entrada en vigor desta lei”.

A súa comprensión require ter en conta que, segundo a disposición final quinta, a Lei 10/1992 entrou en vigor o día seguinte da súa publicación no *Boletín Oficial do Estado*, é dicir, o 6 de maio, data a partir da cal se lles aplicará o novo réxime de recursos ás resolucións xudiciais, que comprenden providencias, autos e sentencias nos termos que precisa o art. 245 da LOPX que dicten os órganos da orde xurisdiccional contencioso-administrativa con posterioridade á súa entrada en vigor e tamén ás resolucións que, sendo de data anterior ó 6 de maio de 1992, non sexan firmes por non ter transcorrido o prazo establecido na normativa anterior para interpoñer-lo recurso de apelación, no caso de que procedese. Neste último caso o recurso de casación, tamén se procedese, prepárase por escrito, e compútase o prazo dos dez días a partir da entrada en vigor da lei.

Loxicamente, se o prazo establecido pola normativa precedente transcorre, a resolución xudicial devén firme e non se pode deducir recurso contra a mesma; pero se o prazo para recorrer non transcorre e a resolución xudicial reviste a modalidade de providencia, segue a ser posible segundo a normativa actual de recursos, do mesmo xeito que na precedente, tan só o recurso de súplica, e non se presentan problemas de dereito transitorio; estes preséntanse máis ben respecto dos autos, como se acaba de sinalar, pois de non ter transcorrido o prazo e de acharse os mesmos nalgúns dos supostos do artigo 94 reformado serán os mesmos susceptibles do recurso de ca-

sación, e o prazo computase a partir dos dez días para presenta-lo escrito de preparación a partir do día 6 de maio de 1992. Agora ben, se os autos non son susceptibles do recurso de casación (art. 94, reformado), poderase deducir, sen embargo, contra eles recurso de súplica (art. 93, reformado), dentro do prazo de cinco días desde a notificación. Por último, contra as sentencias dictadas antes do día 6 de maio de 1992, de non ter transcorrido o prazo para recorrer e de acharse as mesmas nalgúns dos supostos non exceptuados do art. 93, reformado, a máis de proceder da Sala do Contencioso-Administrativo da Audiencia Nacional ou dun tribunal superior de xustiza, cabe recurso de casación ordinario, computándose tamén o prazo dos dez días para preparar por escrito o mesmo a partir da entrada en vigor da lei.

Evidentemente, do punto 1 da disposición transitoria terceira da Lei 10/92, conclúese que a mesma introduce a casación na orde xurisdiccional contencioso-administrativa e suprime a apelación, polo menos transitoriamente ata que se creen os xulgados do contencioso-administrativo, –como sinala González Pérez– e, se ben é certo que no punto 2 da mencionada disposición transitoria terceira se preceptúa que: “Os recursos de apelación interpostos con anterioridade á entrada en vigor desta lei rexeranse pola normativa anterior. Isto, non obstante, será de aplicación directa ó disposto nesta lei sobre a inadmisibilidade do recurso de casación, cando o recurso careza claramente de fundamento ou se desestimasen no fondo outros recursos substancialmente iguais, para os efectos do cal a Sala do Contencioso-Administrativo do Tribunal Supremo poderá abri-lo incidente de non admisión, calquera que fose o estado de tramitación. Por conseguinte, a remisión á normativa anterior en materia de apelación creba nos dous supostos que se acaban de indicar, xa que a devandita remisión permite aplica-lo relativo á casación e abrir a este respecto o incidente de non admisión calquera que fose o estado da tramitación.

Por outra banda, procede sinalar que –como se anticipou–, se de conformidade coa referida disposición transitoria, punto 1, o novo réxime de recursos é aplicable non só ás resolucións xudiciais que dicten os órganos da orde xurisdiccional contencioso-administrativa con posterioridade á entrada en vigor da lei, senón tamén ás reso-

lucións que sendo de data anterior non gañasen firmeza por non ter transcorrido o prazo establecido na normativa precedente para interpoñe-lo recurso de apelación cando proceda, as resolucións xudiciais –en particular as sentencias– puideron ter gañado firmeza; sen embargo, antes de entrar en vigor a Lei 10/92 sen que se interpuxese antes desa data, isto é, o día 6 de maio de 1992, o recurso de revisión segundo o artigo 102.1. b) LX (texto anterior), presentárase o problema de se é admisible o devandito recurso para facer valer este motivo no prazo de un mes a partir da notificación da firmeza da sentenza, segundo a normativa precedente ou se, pola contra, é admisible o recurso de casación para a unificación da doutrina, de se da-los requisitos do artigo 102.a.

En favor da primeira solución poderíase aduci-lo texto da referida disposición transitoria terceira, ó establecer –como indica González Pérez–, que o novo réxime de recursos se lles aplicará ás sentencias que se dicten a partir do 6 de maio, pero non antes, agás a norma especial que para as apelacións establece a continuación. Por iso, verbo das resolucións xudiciais firmes, dictadas antes desa data, haberá que aterse á LX na súa redacción non reformada. Esta é a solución que defende Delgado Barrio.

Parece, sen embargo, máis correcto entender que, unha vez que entrou en vigor a LMURP sen facer excepción ningunha neste punto, desde ese momento, é dicir, desde o día 6 de maio será aplicable o novo réxime de recursos. Agora ben, como o prazo para interpoñe-lo recurso de revisión era de un mes e o prazo para interpoñe-lo recurso de casación para a unificación de doutrina é de dez días, razóns de tutela xudicial efectiva aconsellan, sen embargo, facer unha interpretación favorable á admisión do recurso de se-lo caso, pois a entrada en vigor da nova lei de ningún modo –entende González Pérez– pode privar da posibilidade de facer valer aquela infracción (art. 102.1, b) LJ (texto anterior).

2. Recursos contra as resolucións xudiciais

1. Formulación. A Lei 10/1992, modificadora da LX introduce cambios significativos no capítulo relativo ós recursos, pois este, na súa redacción orixinaria constaba de tres seccións:

■ A primeira, recursos contra providencias e autos, regulando en particular os de súplica e apelación.

■ A segunda, recursos ordinarios contra as sentencias, limitada ó recurso de apelación.

■ A terceira, recursos extraordinarios contra as sentencias, regulando o de apelación en interese da lei e o de revisión, se ben neste coexistían, xunto ós motivos característicos da revisión propiamente dita, outros de claro alcance de casación.

Trala reforma, o devandito capítulo componse de cinco seccións:

■ Sección 1ª, coa mesma rúbrica de “recursos contra providencias e autos”, o contido da cal queda reducido a un único precepto, o art. 92, que regula exclusivamente o recurso de súplica.

■ Sección 2ª, coa rúbrica “do recurso de casación”, que comprende os artigos 93 a 102.

■ Sección 3ª, baixo a rúbrica “do recurso de casación para a unificación da doutrina”, que no artigo 102.a que se crea vén substituí-lo anterior recurso de revisión por contradicción entre sentencias.

■ Sección 4ª, “do recurso de casación en interese da lei”, artigo 102.b, substitutorio do anterior extraordinario de apelación coa mesma finalidade.

■ Sección 5ª, “do recurso de revisión”, artigo 102.c, ó que se lle devolve o seu xenuíno sentido técnico.

2. Recurso de súplica. A Lei 10/92 introduciu importantes modificacións na delimitación das resolucións que poden ser obxecto deste recurso, ó mesmo tempo que fixa con precisión o prazo de interposición.

O seu réxime xurídico esixe distinguir, polo tanto, as resolucións contra as que procede, o seu procedemento e os seus efectos.

a) Resolucións contra as que procede:

■ Providencias, xa as dicten as salas do contencioso-administrativo do Tribunal Supremo, da Audiencia Nacional ou dun Tribunal Superior de Xustiza, e dilixencias de ordenación (arts. 288 e ss. da LOPX).

■ Autos. De conformidade coa normativa anterior, este recurso era admisible contra os autos das salas do contencioso-administrativo do Tribunal Supremo, agás os de

aclaración e tamén contra os autos das salas do contencioso-administrativo da Audiencia Nacional e dos tribunais superiores de xustiza (antigas audiencias territoriais) en asuntos que coñecesen en única instancia e aqueles outros casos nos que por precepto da lei, non se admitise a apelación (art. 92 non reformado, LX e art. 6.3. do Decreto-lei 1/1977, do 4 de xaneiro).

De conformidade coa nova normativa o recurso é admisible contra autos, calquera que sexa o seu contido e o órgano xudicial do que procedan, aínda que se trate de autos contra os que se admite tamén o recurso de casación, pois para prepara-lo recurso nestes casos é requisito necesario interpoñer previamente o recurso de súplica (art. 94.1 e 2 LX reformada). Sen embargo, exceptúanse:

■ Os que resolven os recursos de súplica. Antes da reforma excluíanse do recurso de apelación e agora do recurso de súplica.

■ Os autos de aclaración. Independentemente de que a aclaración, de proceder, se efectúe de oficio ou por instancia de parte, o auto que se dicte non se poderá recorrer en súplica.

■ Os de non admisión do recurso de casación (art. 92.2 e 100.5 LX). Loxicamente, os autos de admisión do recurso de casación tampouco admiten recurso de súplica. Ámbolos dous autos non se deben confundir co auto de denegación da remisión dos autos –perdón pola redundancia– á Sala Terceira do Tribunal Supremo, se non se cumpren os requisitos sinalados no artigo 96 ou a resolución impugnada non é susceptible do recurso de casación (art. 97.2). Auto contra o que se poderá, sen embargo, interpoñer recurso de queixa. Pola súa banda, o artigo 48 da LX exclúe deste (enténdase do recurso de súplica) e de calquera outro, o auto do tribunal denegando ou accedendo á acumulación ou ampliación.

b) Procedemento. O recurso de súplica interponse por escrito no prazo de cinco días, que comezan a contar desde o día seguinte ó da notificación da resolución impugnada.

Do escrito de interposición darase traslado ás demais partes, xeralmente de tres días, co fin de que aleguen o que lle conveña ó seu dereito. Transcorrido o devandito

prazo, con alegacións ou sen elas, o tribunal decidirá (art. 92.3 LX, reformada).

Especial importancia neste procedemento teñen tanto os prazos que se deben observar para interpoñer este recurso coma para dar traslado ás demais partes, unha vez interposto, xa que a súa inobservancia pode levar consigo, ben a firmeza da resolución que se pretende combater, ben a perda do dereito a formula-las alegacións que de se-lo caso conveñan.

Evidentemente, o prazo para interpoñer este recurso –como xa sinalamos– é de cinco días; deste xeito, a Lei 10/92 soluciona o problema de se o devandito prazo era de cinco días en todo caso (que é o que establece o art. 402 da LAC) ou se era de tres días cando se impugnan providencias ó abeiro do art. 377 da LAC. A cuestión resolveuna o Tribunal Supremo por auto do Pleno con data do 16 de outubro de 1986, ó sinalar que o devandito prazo non é outro que o que establece o art. 402 do citado texto legal.

c) Efectos. A súa estimación pode levar consigo a modificación da resolución combatida; pola contra, a súa desestimación pode levar consigo a confirmación da mesma.

3. Recurso de casación ordinario. Na LOPX, como sabemos, é unha das novidades máis relevantes nesta orde xurisdiccional o recurso de casación –sinala Aragoneses Beltrán–. En efecto, o artigo 53 establece que a Sala do Contencioso-Administrativo do Tribunal Supremo coñecerá: 2º Dos recursos de casación que se interpoñan contra as sentencias dictadas pola Sala do Contencioso-Administrativo da Audiencia Nacional. 3º Dos recursos de casación que estableza a lei contra as sentencias dictadas en única instancia polas salas do contencioso-administrativo dos tribunais superiores de xustiza en recursos contra actos e disposicións procedentes de órganos da Administración do Estado.

4. Dos recursos de casación que estableza a lei contra as sentencias dictadas en única instancia polas salas do contencioso-administrativo dos tribunais superiores de xustiza en relación con actos e disposicións das comunidades autónomas e sempre que o devandito recurso se fundamente en infracción de normas non emanadas dos órganos daquelas.

Agora ben, a súa disposición transitoria 34ª estableceu, ata a aprobación da Lei de planta, a continuación da organización e competencias que tiñan os órganos xurisdiccionais existentes na data de entrada en vigor desta lei.

A promulgación da Lei de planta formulou a cuestión de se desde ese momento se achaba vixente ou non o recurso de casación, o que resolveu negativamente o Pleno do Tribunal Supremo por Auto do 20 de marzo de 1990 con base nun triple razoamento:

a. As previsións do artigo 58 precisan o complemento de detalle da lei procesual, que non pode resultar do carácter supletorio da Lei de axuizamento civil, pois a disposición adicional 6ª da LX non se podía referir a un recurso como o de casación do que expresamente se prescinde.

b. O artigo 58.1 da Lei de planta dentro das disposicións de orde procesual para a efectividade da planta xudicial, establece unha normativa específica para o recurso de apelación contra as sentencias dos tribunais superiores de xustiza, o que demostra a súa subsistencia.

c. A vixencia da casación como está regulada na Lei de axuizamento civil agravaría seriamente a situación de atraso na tramitación dos asuntos do Tribunal Supremo.

Deste xeito, a virtualidade do recurso de casación quedou condicionada ó establecemento dese complemento procesual por medio da Lei 10/92 no que á orde xurisdiccional contenciosa se refire.

Segundo a exposición de motivos da mesma (punto 4) foi necesario, en efecto, abordar sen maior demora a regulación do recurso de casación na orde xurisdiccional contencioso-administrativa. Sen embargo, iso non obsará para que se continúen realizando tódalas actuacións que sexan necesarias para a mellor adecuación deste procedemento.

O recurso de casación nesta orde –importante novidade no noso ordenamento, como sinalamos–, que sen dúbida ofrece algunhas importantes peculiaridades, mantense, sen embargo, dentro da liña típica destas accións de impugnación, a finalidade básica das cales é a protección da norma e a creación de pautas interpretativas uni-

formes que presten a máxima seguridade xurídica conforme ás esixencias dun Estado de dereito.

O seu réxime esixe distinguir tamén uns requisitos, un procedemento e uns efectos.

a) *Requisitos.* Verbo dos requisitos, estes refírense principalmente á competencia do órgano xudicial que ha de coñecer dos mesmos, á lexitimación e ás resolucións que son susceptibles de impugnación.

En efecto, deste recurso coñecerá a Sala Terceira do Contencioso-Administrativo do Tribunal Supremo; están lexitimados para a súa interposición os que fosen parte no proceso no que se dictou a resolución obxecto do recurso (art. 96.3 LX), pero non abonda con ser parte no proceso senón que cómpre que a resolución do tribunal *a quo* lle sexa desfavorable na súa totalidade ou polo menos en parte; neste suposto, ámbalas partes estarían lexitimadas.

De existir en varios suxeitos lexitimados activamente e só algún deles recorrer, os demais non se poderán adherir á casación, ó non se considerar esta posibilidade na nova lei, e sobre a lexitimación do coadxuvante a xurisprudencia considera que o artigo 95.2 da LXCA foi derogado por inconstitucionalidade sobrevida, recoñecéndolle polo tanto lexitimación ó coadxuvante para recorrer con independencia da parte principal. Así, entre outras, as sentencias do 10 de novembro de 1989 e a do 12 de novembro de 1991.

No tocante á parte que non se ve agravada pola resolución do tribunal *a quo*, estará, sen dúbida, lexitimada pasivamente para se opoñer ó recurso, formulando alegacións sobre a súa non procedencia co fin de defende-la resolución que lle supón beneficio ou polo menos lle impide un prexuízo.

Verbo da representación e defensa das partes, o artigo 97 no seu apartado 1 *in fine*, impón o emprazamento das mesmas para a súa comparecencia mediante procurador ante a Sala do Contencioso-Administrativo; por conseguinte, unha vez preparado o recurso de casación, a súa presentación así como a súa formulación esixe a intervención do procurador, que deberá ser asistido dun avogado, esixencia que introduce a partir dun determinado momento da tramitación do recurso, polo que ata o momento haberá que averse ás normas xerais que o art. 33 da LR establece.

En canto ós requisitos obxectivos, son susceptibles de impugnación en casación:

1. As sentencias da Sala do Contencioso-Administrativo da Audiencia Nacional e as dictadas en única instancia polas salas do Contencioso-Administrativo dos tribunais superiores de xustiza (art. 93 da LR reformado).

Agora ben, percíbese en seguida a distinción, para os efectos deste recurso, entre sentencias da Audiencia Nacional e as dictadas en única instancia polos tribunais superiores de xustiza, pois no caso da Audiencia Nacional todas parecen ser recorribles e no caso dos tribunais superiores de xustiza só as que dicten en única instancia, recolléndose así a terminoloxía da Lei orgánica do poder xudicial (art. 58, puntos 2, 3 e 4).

Deste xeito, só acceden á casación as sentencias dictadas en única instancia polos tribunais superiores, que son as recaídas nos recursos comprendidos no nº 1 do artigo 74 da Lei orgánica (contra actos e disposicións dos órganos da Administración do Estado que non estean atribuídos ou se atribúan por lei a outros órganos desta orde xurisdiccional; contra os actos e disposicións administrativas do Consello de Goberno da Comunidade Autónoma, do seu presidente e dos conselleiros, excepto que confirmen pola vía administrativa de recurso ou en procedemento de fiscalización ou tutela os dictados por órganos ou entidades distintos; contra as disposicións de goberno da Asemblea Lexislativa da Comunidade Autónoma e dos seus comisionados, en materia de persoal e actos de administración).

Polo tanto, segundo a lei orgánica, o recurso de casación queda limitado ás sentencias dictadas en única instancia en procesos contra actos da Administración xeral do Estado e das comunidades autónomas, quedando excluídas as dictadas en segunda instancia, no caso de recorrerse as resolucións dos xulgados do contencioso-administrativo con sede na Comunidade Autónoma, unha vez que os mesmos entren en funcionamento. Sen dúbida, este mecanismo que considera o artigo 74.2 da Lei orgánica do poder xudicial impide que as sentencias recaídas en recursos contra actos e disposicións da Administración local accedan á casación –como advirte Aragonese Beltrán–, pero como aínda os devanditos xulgados

non se crearon, dos recursos que no seu día coñecerán en primeira instancia os xulgados do contencioso-administrativo, transitoriamente por aplicación do art. 57 da Lei de planta, as resolucións que dicten os tribunais superiores, en exercicio da competencia daqueles, estarán suxeitos ó réxime xeral de recursos, e de momento é admisible o recurso de casación con suxeición ó devandito réxime.

Sen embargo, exceptúanse do establecido no apartado 1 do artigo 93 citado:

a. As sentencias que se refiran a cuestións de persoal ó servicio da Administración pública, salvo que, estrictamente, afecten á extinción da relación de servicio dos que xa tivesen a condición de funcionarios públicos, excepción que contraexcepciona a presente excepción e coa que o lexislador pretende corrixir-lo exceso de certas interpretacións da xurisprudencia que configurou como supostos de extinción da relación de funcionarios, entre outros, os seguintes: a imposibilidade ou impedimento de acceso á función pública, a excedencia voluntaria por incompatibilidade dun posto de traballo con outro no sector público ou privado, de se-lo caso.

b. As recaídas, calquera que fose a materia, en asuntos cunha contía que non exceda os seis millóns de pesetas. Dese xeito, a Lei 10/92 eleva a contía mínima de 500.000 pesetas para admitir-lo recurso de apelación de conformidade coa LR (texto non reformado) a seis millóns, ó mesmo tempo que substitúe o recurso de apelación polo de casación.

c. As dictadas no recurso contencioso-administrativo regulado no artigo 7.6 da Lei 62/78, do 21 de decembro. A propósito, ha de indicarse que as resolucións dictadas no recurso contencioso, tramitado polo procedemento especial previsto e regulado na LPXDF serán susceptibles de recurso de casación nos mesmos casos en que o son as dictadas en procesos ordinarios, sen embargo o artigo 7.6 exceptúa desta regra a resolución recaída no brevísimo procedemento que se incoe con motivo da prohibición ou da proposta de modificación de reunións previstas na Lei reguladora do dereito de reunión e manifestación, do 15 de xullo de 1983.

d. As dictadas en recursos contencioso-electorais. Iso

non é senón unha reiteración do previsto no artigo 114.2 da Lei orgánica 5/1985, de réxime electoral xeral, trala súa reforma pola, tamén, Lei orgánica 8/1991, do 13 de marzo.

Por último, tampouco serán recorribles, *a sensu contrario* do que dispón o artigo 93 no seu punto 4, as sentencias dictadas polas salas do contencioso-administrativo dos tribunais superiores de xustiza, non comprendidas no apartado 2, respecto de actos e disposicións das comunidades autónomas, cando o recurso se funde en infracción das normas emanadas dos órganos daquelas ou se por non emanar das mesmas a infracción non é relevante nin determinante do fallo da sentenza.

2. As sentencias que se dicten en virtude do recurso interposto ó abeiro dos parágrafos dous e catro do artigo 39 da LXCA, pois de conformidade con este precepto non só se poden impugnar directamente disposicións de carácter xeral que emanen da Administración competente, senón que tamén é admisible a impugnación dos actos que se produzan en aplicación das mesmas, fundada en que tales disposicións non son conformes ó dereito.

A falta de impugnación directa dunha disposición ou a non admisión do recurso que fronte a ela se interpuxese non impedirá impugnar os actos de individual aplicación, cando se funde en que as mesmas non son conformes ó dereito. As sentencias que recaian, evidentemente, nos correspondentes recursos de impugnación serán recorribles en todo caso en casación.

3. As sentencias que dictan en única instancia os tribunais superiores, non comprendidas no punto 2 do art. 93 en recursos contra actos e disposicións dunha Comunidade Autónoma, cando o recurso de casación se funde en infracción de normas non emanadas dos órganos daquelas e esta infracción non só sexa relevante senón tamén determinante do fallo da sentenza.

4. As resolucións do Tribunal de Contas en materia de responsabilidade contable nos casos que prevé a Lei 7/1988, do 5 de abril.

Por outra banda, o recurso de casación é admisible tamén contra autos nos seguintes supostos:

a. Os que declaren a non admisión do recurso contencioso-administrativo ou fagan imposible a súa conti-

nuación. Interposto o recurso, entre outras actividades, verifícanse as seguintes:

1º Anuncio do recurso nos boletíns pertinentes.

2º Reclamación do expediente á Administración.

3º Admisión do recurso, podendo o tribunal decreta-la súa non admisión cando conste de xeito inequívoco e manifesto: a falta de xurisdicción; deducirse o recurso contra algún dos actos excluídos de impugnación; ter caducado o prazo de interposición, etc...

O tribunal, loxicamente, antes de decreta-la non admisión, faralles saber ás partes o motivo en que se poida fundar, para que aleguen o que estimen procedente e acompañen os documentos que proceda, acordando -como se anticipou- a admisión ou, de se-lo caso, a non admisión do recurso por auto, contra o que se pode deducir recurso de casación (art. 62 en relación co art. 94.1. a reformado).

Outro suposto de non admisión do recurso pode ter lugar, cando efectuadas as alegacións previas, antes de responde-la demanda, e realizado o traslado dos razoamentos ó respecto pola parte demandante, o tribunal dicta auto estimando as alegacións, auto que impide continuo-lo proceso contencioso-administrativo; de aí que contra o mesmo caiba tamén recurso de casación (art. 71 en relación co art. 94.1.a reformado).

Verbo dos autos que fan imposible a continuación do proceso, pódese cita-lo auto polo que se considera o demandante desistido do recurso contencioso-administrativo (art. 88 da LR) ou o auto polo que se acorda a caducidade, de se dete-lo procedemento durante un ano, unha vez presentada a demanda, por culpa do demandante (art. 91 da LR), autos que se poden recorrer en casación, de se teren dictado con infracción da legalidade e de haber algunha parte con interese lexítimo en que o proceso continúe -sinála González Pérez-.

b. Os que lle poñan termo á peza separada de suspensión, xa se acceda ou xa se denegue a mesma.

c. Os recaídos en execución de sentenza, se resolven cuestións non decididas, directa ou indirectamente, na sentenza ou o auto contradiga o executado, precepto en liña co disposto no punto 2º do art. 1.687 da LAC no

que, ademais, se refire a aqueles autos que resolvan puntos substanciais non controvertidos no preito.

Os requisitos obxectivos esixen examinar non só as resolucións contra as que o recurso de casación procede, senón tamén os motivos en que se ha de fundar.

Estes son limitados, xa que a casación só se pode fundar nalgún dos motivos que enumera o artigo 95 da LR, trala súa reforma pola Lei 10/92.

O primeiro motivo que pode permitir fundalo merecido recurso é: o abuso, exceso ou defecto no exercicio da xurisdicción.

Desde o punto de vista xurídico-procesual, a xurisdicción é un presuposto que se ha de dar no momento de se inicia-lo proceso, non podendo corrixirse a súa falta, falta que se ha de apreciar, mesmo de oficio, ou na tramitación de admisión (art. 61), ou no de alegacións previas (art. 71) ou finalmente ó dictarse a sentenza (art. 82.a).

A mesma ten unha extensión e uns límites, pois o órgano xurisdiccional contencioso-administrativo unicamente ha de coñecer das pretensións que se deduzan en relación cos actos da Administración pública suxeitos ó dereito administrativo e coas disposicións de categoría inferior á lei (art. 1 da LR). Evidentemente, se o dito órgano coñece pretensións non atribuídas ou se abstén de coñecerlas atribuídas, incorrerá en exceso ou defecto de xurisdicción; loxicamente, a falta manifesta de xurisdicción constitúe un dos supostos de nulidade que enumera o art. 238 da LOPX.

Ó abeiro deste motivo, pódese denunciar –como indica González Pérez– a falta de xurisdicción por razón do territorio, cando a reclamación presentada corresponde a un tribunal estranxeiro; a falta de xurisdicción, cando a cuestión formulada estea atribuída ó Tribunal Constitucional ou a outro órgano xudicial pertencente a distinta orde xurisdiccional. Sen dúbida, o que recorre haberá de explicar en que sentido o órgano xurisdiccional contencioso invade competencias daqueles órganos, co fin de apreciar-lo abuso ou exceso de xurisdicción que denuncie ou en que medida se abstén de coñecer-la pretensión deducida ante o mesmo, tal como sinala a Sentencia do TS do 12 de febreiro de 1991.

O segundo motivo que enumera o art. 95 para fundalo recurso de casación é a incompetencia ou non adecuación de procedemento.

A incompetencia pode ser xerárquica ou territorial e débese citar no escrito de interposición do recurso o precepto da LOPX ou da LXCA en que se fundamenta a incompetencia. En efecto, como sinala o artigo 117.3 da CE, o exercicio da potestade xurisdiccional correspóndelles ós xulgados e tribunais segundo as súas normas de competencia que as leis establezan, competencia que se pode definir como o conxunto de procesos en que un tribunal pode exercer, conforme á lei, a súa xurisdicción (Gómez Orbaneja).

Podendo se-la mesma xerárquica ou obxectiva, cando se lle atribúe a un determinado xulgado ou tribunal o coñecemento dun proceso en función da natureza ou contía da pretensión do actor e territorial, cando o dito coñecemento se lle atribúe a un órgano xudicial de igual ou distinto rango ou tipo, con exclusión doutros nun determinado territorio en función duns criterios legais ou convidados, denominados foros, pódese da-la circunstancia de que un determinado tribunal coñeza procesos non atribuídos, nin por razón da materia nin por razón do territorio, o que é factible denunciar por este motivo, igual que a non adecuación do procedemento, no caso de se tramita-la pretensión deducida por procedemento distinto do legalmente previsto.

O terceiro motivo no que se pode fundalo recurso de casación é o quebrantamento das formas esenciais do xuízo por se teren infrinxido as normas reguladoras da sentenza ou por se teren infrinxido as normas que rexen os actos e garantías procesuais, sempre que, neste último caso, se producise indefensión para a parte.

No tocante á infracción das normas reguladoras da sentenza, esta pode ter lugar, se non se observa o disposto no art. 248.3 da LOPX que derroga o artigo 372 da LEC, e se non se observa o disposto no artigo 359 deste último texto legal, o disposto na LX e no texto constitucional (art. 24 e 120.3), e se ben resulta difícil precisar con rigor esas infraccións, polo menos hanse de entender comprendidas esas precisións neste inciso do motivo de casación os supostos de falta de claridade e precisión da

sentencia, os casos de incongruencia, a omisión de pronunciamiento, ausencia ou insuficiencia de motivación, inobservancia da cousa xulgada, contradicción na parte dispositiva, etc.

Verbo da infracción das normas que rexen os actos e as garantías procesuais, sempre que neste caso se lle producise indefensión á parte, hase de sinalar que entrarían neste inciso do motivo de casación a falta de empraçamento e de audiencia, a falta de personalidade nas partes, a falta de personalidade no procurador coa conseguinte falta de asistencia e defensa daquelas, a falta de recibimento, a proba ou a denegación dunha dilixencia probatoria que fose admisible, falta de citación para a práctica da mesma ou falta de notificación de sinalización para sentencia, defectos na constitución do órgano que ha de dicta-la mesma, ben porque concorran menor número de maxistrados dos que procede ou ben porque algún fose recusado e así se acordou, etc. Neste sentido debemos lembrar que o artigo 238.3 da LOPX sinala que a infracción dos principios de audiencia, asistencia e defensa sempre que efectivamente se producise indefensión, comporta a nulidade de pleno dereito dos actos xudiciais.

Entre as normas que rexen as garantías procesuais destaca o artigo 24.2 da CE, segundo o cal todos teñen dereito ó xuíz ordinario predeterminado pola lei, á defensa e á asistencia de letrado, a un proceso público sen dilacións indebidas e con tódalas garantías, a utilizarlos medios de proba pertinentes para a súa defensa, etc..., normas a infracción das cales leva consigo normalmente indefensión e que, no caso de ser transcendente e non corrixida, malia terse pedido a corrección da devandita falta ou transgresión, como así o impón o art. 95.2 da LR reformada, poden funda-lo recurso de casación.

A estas infraccións hase de engadi-la infracción das normas que regulan o acceso ó proceso, pois con base niso establece o artigo 12.3 da LOPX que os xulgados e tribunais, de conformidade co principio de tutela efectiva consagrado no artigo 24 da Constitución, deberán resolver sempre sobre as pretensións que se lles formulen, e só poderán desestimalos por motivos formais cando o defecto non se puidese corrixir ou non se corrixise polo procedemento establecido nas leis.

O cuarto motivo que pode facer factible a interposición do recurso de casación é a infracción das normas do ordenamento ou a xurisprudencia que fosen aplicables para resolve-las cuestións obxecto de debate, como sinala a LXCA no artigo 95.1,4º reformado.

No relativo ás normas do ordenamento xurídico, a infracción do cal se pode denunciar neste recurso están, en primeiro lugar, os preceptos constitucionais, que mereceron especial tratamento na LOPX, artigo 5.4, no que se indica que “en tódolos casos en que, segundo a lei, proceda recurso de casación, será suficiente para fundamentala infracción do precepto constitucional. Neste suposto, a competencia para decidi-lo recurso corresponderalle ó Tribunal Supremo sempre, calquera que sexa a materia, o dereito aplicable e a orde xurisdiccional”.

Na orde xurisdiccional contencioso-administrativa, o recurso de casación non só se ha de fundar, como nas demais ordes xurisdiccionais, na lei ou nas normas legais, senón tamén en normas de carácter regulamentario ou en principios xerais de dereito, sen necesidade de que unha lei ou doutrina legal así o sancione –como pon de manifesto González Pérez–. O que si parece admisible é a esixencia, segundo a xurisprudencia civil, de que a norma violada teña carácter substantivo. Na casación civil, ata a reforma de 1984 subsistía unha distinción: violación, interpretación errada ou aplicación indebida das leis ou doutrinas legais aplicables ó caso; sen embargo, trala dita reforma aquela distinción desapareceu, polo que a Lei 10/92 non fai caso da mesma, aínda que si se poida invocala infracción das normas sobre interpretación unicamente para funda-lo recurso de casación, se se invocan para demostrala indebida interpretación da norma aplicada. Por último, na interposición do recurso hanse de respecta-los feitos da resolución recorrida e as infraccións hanse de articular en motivos separados –conclúe González Pérez–.

Respecto da infracción da xurisprudencia, esta pode fundar tamén o recurso de casación; a mesma constitúea a doutrina do Tribunal Supremo de xeito reiterado, ó aplicar de modo constante e uniforme o dereito, ou o que é o mesmo, ó interpretar e aplica-la lei, o costume e os principios xerais do dereito (art. 1.6. do Código civil). Debemos matizar que só constitúen xurisprudencia as con-

sideracións que formen a *ratio decidendi* da sentenza, pero non as que sexan simples *obiter dicta*, esixindo o Tribunal Supremo, no tocante á reiteración, que deben terse producido polo menos dúas resolucións concordantes.

En canto ós requisitos de actividade destaca o prazo para presenta-lo escrito de preparación do recurso que será de dez días. Transcorrido ese prazo sen se ter preparado o recurso, a sentenza ou resolución quedará firme. O dito prazo computarase desde o día seguinte á notificación da sentenza ou da resolución recorrida, cómputo no que se haberán de observa-los días que son non hábiles no territorio do tribunal *a quo*, ante o que se prepara o recurso, os días que o sexan no tribunal *ad quem*, ante o que se interpón.

b) Procedemento. A LXCA, trala reforma que sufriu pola Lei 10/92, do 30 de abril, sistematiza o procedemento do recurso de casación en cinco momentos fundamentais: preparación, interposición, admisión, substanciación e decisión (art. 96 a 102).

Preparación. O que se propoña interpo-lo recurso presentará ante a sala que dictase a sentenza ou resolución recorrida, no prazo de 10 días, desde que aquela se lle notificou –como se sinalou– un escrito manifestando a súa intención de interpoñelo cunha breve exposición de que se dan os requisitos esixidos. O devandito escrito, por conseguinte, constitúe o acto de iniciación deste proceso de impugnación, que é a casación. Para iso hanse de cumprilos requisitos que son esixibles, isto é: estar lexitimado para interpoñelo (art. 96.3) e preparalo ante o mesmo órgano xurisdiccional que dictase a resolución recorrida (art. 96.1) mediante escrito no que debe manifesta-la súa intención de interpoñelo e expresar que se dan estes requisitos, incluído o feito de que a resolución recorrida é susceptible do recurso de casación. Este escrito presentárase ante o tribunal *a quo* no prazo indicado.

No suposto de que sexan obxecto de casación as sentencias dictadas en única instancia polas salas do contencioso-administrativo dos tribunais superiores de xustiza non comprendidas no apartado 2 do art. 93, respecto de actos ou disposicións das comunidades autónomas, cando o recurso se funde en infracción de normas non emanadas dos órganos daquelas, hase de xustificar que

a infracción desa norma non emanada dos órganos da Comunidade Autónoma foi relevante e determinante da resolución da sentenza (art. 96.2 en relación co art. 93.4 reformados).

O tribunal *a quo* deberá verificar se se cumpren ou non os requisitos que a lei esixe; polo tanto, se o escrito presentado cumpre estes requisitos, a Sala do Contencioso da Audiencia Nacional ou do Tribunal Superior de Xustiza terao preparado e dentro dos cinco días seguintes remítelle os autos á Sala Terceira do Tribunal Supremo, deixando testemuño bastante dos autos e da resolución recorrida para proceder á súa execución (art. 98.2 LX). Ó mesmo tempo, emprazará as partes para que comparezan, mediante procurador, no prazo de 30 días ante a citada sala do Tribunal Supremo (art. 97.1 LX).

De non se cumpriren os devanditos requisitos, o tribunal *a quo* denegará tanto a remisión dos autos como o emprazamento das partes ante o tribunal *ad quem* (art. 97.2 LX); sen embargo, de conformidade co artigo 129.2 da LX, se o defecto fose corrixible, mediante providencia deberáselle adverti-lo dito defecto ó que recorre e concederlle un prazo de 10 días para que o corrixa; no suposto de que non o fixese así, dictarase auto de denegación, contra o que poderá interpor recurso de queixa que se substanciará na forma prevista na LAC (art. 97.2 LX).

Interposición. O recurso interponse ante a Sala do Contencioso-Administrativo do Tribunal Supremo, mediante escrito no que se contén a pretensión de impugnación, expresándose o motivo ou motivos do recurso e citando con precisión e claridade a lei ou doutrina legal que se considera infrinxida (art. 99.1 LXCA).

Loxicamente, o recorrente hase de presentar e formaliza-lo recurso dentro do termo da convocatoria, transcorrido o cal sen formalizalo, se declara deserto e se ordena a devolución das actuacións á sala de procedencia (art. 99.2 LR)

Se o recorrente fose o avogado do estado ou o fiscal, a sala do Tribunal Supremo, en canto reciba os autos da sala *a quo*, dictará unha providencia, dándolle o traslado dos mesmos a aqueles por un prazo de 30 días, para que se manifesten se sosteñen ou non o recurso e en caso afirmativo formalizarán o recurso; se non, declárase deserto.

■ Admisión. Antes de examinarse o recurso en canto ó fondo do asunto, quere a lei que se provexa sobre a súa admisión.

Para iso, unha vez interposto, pasaránselle as actuacións ó maxistrado poñente para a súa instrución, co fin de que someta de palabra á deliberación da sala a resolución sobre a súa admisión ou non admisión; polo tanto, é a Sala do Contencioso do Tribunal Supremo a que decide sobre a súa admisión ou non, trámite este de vital importancia, porque do mesmo depende de que se satisfaga ou non o dereito á tutela xudicial efectiva, un dos dereitos fundamentais do cidadán que considera o art. 24 da CE.

Sen dúbida procederá á súa non admisión e así o acordará por auto a sala cando non se preparase ante o mesmo órgano xurisdiccional que dictou a resolución recorrida; cando o interpoña a parte non lexitimada; cando a resolución impugnada non sexa susceptible do recurso de casación; que non se prepare en prazo (art. 96 e 97 LR); que non conteña o recurso a pretensión de impugnación; que non exprese os motivos en que se ha de fundar ou, no caso de expresa-los mesmos, non sexan estes ningún dos que enumera o art. 95; que no suposto de invocar infracción das normas que rexen os actos e garantías procesuais, sempre que lle produza indefensión, non teña pedido corrección da falta ou da transgresión na instancia de existir momento procesual oportuno para iso; que non cite as normas ou a xurisprudencia que considere infringidas ou no caso de cita-las mesmas, non garden ningunha relación coa cuestión debatida; entón a sala acordara a súa non admisión –como se sinalou–, aínda que pode ocorrer que sexa admisible, non por tódolos motivos alegados, pero si por algúns, neste caso así o acordará.

Pode darse, por outra banda, a circunstancia de que o recurso careza manifestamente de fundamento ou se desestimase no fondo outros recursos substancialmente iguais; neste caso, antes de acordarse a non admisión do recurso oírase a parte recorrente no prazo de dez días, facéndolle sabe-la posible causa de non admisión e a continuación resolverá o que proceda. Evidentemente, esa audiencia previa legalmente non é extensible ós casos a e b, punto 2 do art. 100, co que a tutela xudicial efectiva pode crebar, resultando por outro lado nesos puntos re-

trógrada a norma, se a comparamos co artigo 129 da LR; de aí que de conformidade co art. 5 da LOPX haxa que interpretala segundo os preceptos e principios constitucionais.

De se admiti-lo recurso, pasarase á tramitación seguinte, que é a substanciación. A substanciación do recurso de casación verifícase a través das oposicións e, de se-lo caso, da vista.

En efecto, unha vez admitido, entrégase copia do mesmo á parte ou partes recorridas e presentadas para que formalicen o escrito de oposición no prazo de 30 días. Con ese fin, poranse de manifesto as actuacións en secretaría para que se poida instruír e efectua-las alegacións que estime pertinentes para a non admisión por incumprimento dos requisitos procesuais e á improcedencia do mesmo, por non se daren as infraccións denunciadas.

Transcorrido o prazo, teñan ou non presentado escrito de oposición, a sala sinalará día para a vista ou, de se-lo caso, para votación e resolución.

A devandita vista realizarase cando as partes o pidan ou a sala o estime necesario, atendendo á índole do asunto. A solicitude da vista efectuarase nos escritos de interposición ou de oposición.

■ **Decisión.** Mediante sentenza, que se dictará no prazo de 10 días desde a realización da vista ou do sinalado para a votación e resolución.

c) **Efectos.** Son diferentes segundo o contido da sentenza. Así, se a sentenza é estimativa do 1º dos motivos do artigo 95: ter incorrido en abuso, exceso ou defecto de xurisdicción.

Neste motivo imponse distinguir, pola súa vez, se o motivo estimativo é o exceso de xurisdicción, isto é, o terse pronunciado sobre unha pretensión, deducida polo recorrente, o coñecemento da cal non estaba atribuído ó tribunal *a quo*; neste caso, o Tribunal Supremo anulará a sentenza e indicará a concreta orde xurisdiccional que fose competente, preservándolle deste modo ó recorrente o seu dereito a exercer-la pretensión ante quen corresponda e polo procedemento axeitado.

Se, pola contra, o tribunal *a quo* non coñeceu o asunto que lle fora atribuído, neste caso o Tribunal Supremo, tras anula-la sentenza, por razóns de economía procesual

o propio tribunal dicta sentenza sobre o fondo do asunto. Neste suposto o motivo estimativo serao por defecto de xurisdicción.

De estimarse a sentenza do tribunal *a quo* polo 2º dos motivos do art. 95, isto é, cando o tribunal se considere competente e non o sexa, por razóns de economía procesal o Tribunal Supremo deberase pronunciar sobre a cuestión de fondo. Se o procedemento non fose o axeitado, anulará a sentenza e indicarlles ás partes cal é o proceso correcto mediante o cal exercerán as súas pretensións, con tódalas garantías, ante o tribunal *a quo*, que será quen se pronuncie sobre a cuestión de fondo.

No caso de que a sentenza fose estimativa do 3º motivo do apartado 1 do artigo 95, ou o que é o mesmo, se estimase que se incorreu en infracción de normas reguladoras da sentenza polo tribunal *a quo*, o art. 102.1.2º da LR remite ó que se establece no artigo nº 3 sobre sentenza estimativa por motivos de fondo. Se se estimase que se incorreu en infracción das normas que rexen os actos e as garantías procesuais, “mandaráselle repoñerlas actuacións ó estado e no momento en que se incorrese na falta”.

No suposto de que se estime o motivo 4º, do punto 1 do art. 95, o Tribunal Supremo resolverá o que corresponda dentro dos termos en que apareza formulado o debate (art. 102.1.3º LR), polo tanto, casará a recorrida, resolvendo nunha soa sentenza conforme ó dereito.

■ Se a sentenza do tribunal *ad quem* fose non estimativa, declarará que non procede o recurso.

■ Costas. Na sentenza que declare que procede o recurso, a sala resolverá en canto ás costas da instancia conforme ás regras xerais, e en canto ás do recurso, que cada parte satisfaga as súas. Cando a sentenza declare que non procede o recurso, imporalle as mesmas ó recorrente (art. 102.2 e 3 LR).

4. Recurso de casación para a unificación de doutrina

Con anterioridade á Reforma do 30 de abril de 1992 pola Lei 10/92, a contradicción que puidese existir entre resolucións das salas do contencioso-administrativo ou con sentencias do Tribunal Supremo respecto dos mes-

mos litigantes ou doutros diferentes en idéntica situación, onde, en méritos a feito, fundamentos e pretensións substancialmente iguais, se chegue a pronunciamentos distintos, constitúan un dos motivos para funda-lo recurso extraordinario da revisión (art. 102.1.b LX). Despois da reforma este motivo de casación permite funda-lo recurso de casación para a unificación da doutrina.

Con anterioridade sinalouse que un dos motivos que podía fundamenta-la casación ordinaria era a infracción da xurisprudencia que fose aplicable para resolve-las cuestións obxectos de debate (art. 95.1.4º da LX); iso comporta a existencia da doutrina xurisprudencial, doutrina legal, pero se aínda non existe esta doutrina, a contradicción dunha sentenza con outra só é denunciabile mediante este recurso de casación para a unificación da doutrina (art. 102.a LX).

Verbo dos requisitos subxectivos deste recurso, o propio art. 102-a.3 sinala que coñecerá do mesmo, dentro da Sala do Contencioso-Administrativo do Tribunal Supremo, a sección que corresponde de acordo coas regras xerais de organización da mesma sala. Non obstante, cando se trata de sentencias dictadas en única instancia polo Tribunal Supremo, coñecerá o recurso unha sección composta polo presidente do Tribunal Supremo, o da Sala Terceira e cinco maxistrados desta mesma sala, que serán os dous máis antigos e os tres máis modernos, regra esta que a González Pérez lle parece de dubidosa legalidade, xa que iso se establece por lei ordinaria. Sen embargo, o Acordo da Sala de Goberno do Tribunal Supremo, do 14 de maio de 1992 establece que a Sección Primeira da Sala Terceira coñecerá os recursos de casación para a unificación de doutrina a "excepción dos casos en que o seu coñecemento lle corresponda á sección que dirixe o presidente do TS e a composición da cal detalla o nº 3 do devandito artigo".

No tocante ós requisitos obxectivos, son susceptibles de se impugnar neste recurso aquelas sentencias que non sexan susceptibles de recurso de casación ordinaria a teor do art. 93.2, sempre que a súa contía exceda de un millón de pesetas. Sen embargo, en ningún caso serán recorribles as sentencias ás que se refiren os apartados a), c) e d) do apartado 2 do artigo 93, polo que exclúe todas, excepto as do apartado b), se ben fixa un mínimo na contía para que sexa admisible este recurso.

Recompilando, serán susceptibles deste recurso as sentencias dictadas en única instancia polo Tribunal Supremo; as sentencias dictadas en única instancia pola Audiencia Nacional, segundo o artigo 66 da LOPX; as sentencias dictadas en única instancia polos tribunais superiores, sempre que haxa contradicción dunha sentenza con outra da mesma sala ou doutras salas do contencioso coas do Tribunal Supremo (art. 102-a.1, apartado segundo)

En canto ós motivos de impugnación, unicamente se dará o recurso para a unificación da doutrina, cando “respecto dos mesmos litigantes ou doutros diferentes en idéntica situación e, en mérito a feitos, fundamentos e pretensións substancialmente iguais, se chegase a pronunciamentos distintos sen existir doutrina legal”.

Verbo do procedemento, o escrito de preparación presentarse no prazo de 10 días contados, a partir da notificación da sentenza ante a Sala do Contencioso do tribunal que emita a sentenza e deba conter o fundamento da infracción legal cometida na sentenza impugnada, con relación clara e precisa da contradicción alegada. Ó mesmo tempo, achegarse certificación da sentenza ou sentencias que se estimen contradictorias, se ben o feito de non achegala será un defecto corrixible no prazo de 10 días, a non ser que a parte a solicítase en tempo oportuno e non lle fose expedida, caso no que a sala a reclamará de oficio. En todo caso, achegarse copia sempre do texto completo da sentenza ou sentencias alegadas.

Presentado o escrito ante a Sala do Contencioso do tribunal sancionador, esta remitirallo ó órgano competente xa mencionado ante o que se formalizará por escrito o recurso e unha vez interposto substanciarase igual que a casación ordinaria.

Efectos: Se a sentenza declara que procede o recurso, casará e anulará a impugnada e resolverá o debate formulado con pronunciamentos axeitados ó dereito, modificando as declaracións contidas e as situacións creadas pola sentenza impugnada. O mesmo fará resolvendo as cuestións obxecto do recurso conforme ó dereito, cando non haxa doutrina previa. Por último, os ditos pronunciamentos en ningún caso acadarán as situacións xurídicas creadas polas resolucións precedentes á impugnada.

5. Recurso de casación en interese da lei

Vén substituí-lo recurso extraordinario chamado “apelación” en interese da lei, análogo ó que regula a LAC, sen embargo o recurso de casación en interese da lei que introduce na orde contencioso-administrativa a LMURP difire do anterior extraordinario chamado de apelación en interese da lei, pois nel non só se lle recoñece lexitimación ó avogado do Estado, senón tamén ás entidades ou corporacións que exercen a representación e defensa dos intereses de carácter xeral ou corporativo e tivesen interese lexítimo no asunto. Por conseguinte, caracterízase porque: 1) procede contra sentencias firmes, non susceptibles doutro recurso ordinario, 2) só serve para formar xurisprudencia, sen que a súa decisión altere a situación xurídica particular derivada da sentenza que se recorre.

Segundo a LX, art. 102-b, o seu réxime xurídico pode exporse distinguindo os seus requisitos, procedemento e efectos.

a) Requisitos. En canto ós requisitos subxectivos, pode interpoñelo tanto o avogado do Estado como as entidades ou corporacións que exercen a representación e defensa de intereses de carácter xeral e tivesen interese lexítimo no asunto.

Verbo dos requisitos obxectivos, só pode interpoñerse contra as sentencias dictadas en única sentenza polas salas do contencioso-administrativo da Audiencia Nacional e dos tribunais superiores de xustiza non susceptibles de recurso de casación. E só procede cando se estimen gravemente daniñas para o interese xeral e errada a resolución dictada.

En canto ó requisito do tempo, o recurso en interese da lei deberase interpoñer no prazo de 3 meses que se computará, segundo regras xerais, a partir do día seguinte ó da notificación da sentenza.

b) Procedemento. O recurso interponse directamente ante a Sala do Contencioso do TS por escrito, ó que acompañará copia certificada da sentenza impugnada. O TS reclamaralle os autos á sala de instancia, e sen máis tramitacións, resolverá o que proceda. A devandita tramitación e resolución terá carácter preferente, e a sentenza que se dicta respectará, en todo caso, a situación

xurídica particular derivada da sentenza recorrida –como se sinalou– e cando fose estimativa fixará na sentenza a doutrinal legal, tales son os efectos do presente recurso.

6. Recurso de revisión

Admítese este recurso contra as sentencias firmes das salas do contencioso-administrativo do TS da Audiencia Nacional e dos tribunais superiores de xustiza nos casos seguintes:

- a. Se despois de dictada a sentenza se recobrasen documentos decisivos, detidos por forza maior ou por obra da parte en favor do cal se dictase.
- b. Se recaese a sentenza en virtude de documentos que, ó tempo de se dictar aquela, ignoraba unha das partes ter sido recoñecidos e declarados falsos ou a falsidade dos cales se recoñecese ou declarase despois.
- c. Se téndose dictado a sentenza en virtude de proba testifical, as testemuñas fosen condenados por falso testemuño dado nas declaracións que lle serviron de fundamento á sentenza.
- d. Se a sentenza se gañase inxustamente en virtude de suborno, violación ou outra maquinación fraudulenta.

Todos estes motivos son similares ós da casación civil trala reforma operada pola Lei 10/92, polo que tamén no referente a termos e procedementos o art. 102-c remite ás disposicións da LAC, se ben en canto ó recurso de revisión en materia de responsabilidade contable, haberá que adaptarse ós casos que se establecen na Lei 7/1988, do 5 de abril, de funcionamento do Tribunal de Contas.

Bibliografía

GONZÁLEZ PÉREZ, "Los recursos en el proceso Contencioso-Administrativo", en *Cuadernos de Derecho Judicial* (Tomo "Jurisdicción contencioso-administrativa: aspectos procesuales"), Consejo General del Poder Judicial, 1992.

ARAGONESES BELTRÁN, "Las últimas medidas urgentes de reforma do proceso contencioso-administrativo", *Tribunal* nº 6, xuño 1992.